

לפנות בוקר שמעתי התנועות חזקה. צלתי בעד החלון וראיתי בחור בורח באחת הסטטאות משטאל לרחוב בן-מימון. השעה היתה 5:25. כפי שנודע אחר כך השליחו שני בחורים יהודיים לא רחוק ממערב רחוב בן-מימון מצבה באוסו ערבי שעבר באותו מקום. כנראה שהיו יהודים אחרים שראו את הדבר, אבל איש לא מצא לנחוץ לרדוף אחרי בני הבליעל. גם בענין חסור זה אנו מסתמקים בהכרזות. מי יודע לאן נגיע אם הישוב לא יתגייס למלחמה אקטיבית נגד הכוזבניות היהודיות האלו. כסובן חוסל סיד עוצר על ירושלים. סותר לשאול, אם הסטטלה תוסיף להסתפק באמצעי עונשין קלים כאלה נגד הציבור היהודי, מן ההכרח להעמיד את האירגון לרשות הפעולה נגד הכנופיות היהודיות.

לרגל העוצר נתבטלו כמה פגישות וחופות שצריכות היו להתקיים בירושלים לפני הצהרים ובתל-אביב לאחר הצהרים.

ב-10:00 בבוקר בירור עם חנה צ'יז'יק על הצורך לסיים את השלום עם כ"סאל.

הערכתי את הקושי הנפשי שיש למשפחתה לתת יד לשלום עם רוצח טרוטפלדור, חבריו וחברותיו. אך הסברתי לה את הנימוקים:

א. כשאנו עומקים לפני גזירות קטלניות לרכישת קרקע, כל אפשרות שיש לנו עכשיו לרכישת קרקע לא תסולל בפז והשלום בגליל עם שכנינו מסייע לרכישת הקרקע בשטח ההוא;

ב. אנו סקיסים עכשיו בקודות חדשות בלי רסיון הסטטלה ואיננו מקבלים עבורן הגנה חוקית. דבר זה מחייב אותנו יותר להגדיל את הבטחון על ידי קביעת יחסי שלום עם שכנינו;

ג. יש צורך לחזק את החזית הערבית נגד הסומתי.

חנה הסכימה שאין לקשר את תביעות המשפחה, הצודקות כשהן לעצמן, עם עשית השלום, אבל היא דרשה - ובצדק - תמיכה יותר אפקטיבית לחוצאת האנציקלופדיה הבוטאנית של ברוך צ'יז'יק.

גם בלי הזכות היחידה במינה של משפחה זו ראוי מפעל ספרותי מדעי זה לעזרת התנועה.

ב-10:20 ביררתי עם שטרן את התקציב לבית עמא. יתכן שהעליה תסודר
בסוף השבוע הבא.

שטרן מסר לי שבגדרה יש נוער אגודתי חשוב בסובן החקלאי והאישי.
רובם יושאי גרמניה. לכולם יש סיניסום של וותק שנתים, לכמה מהם גם יותר.
הם דורשים להכניס אותם לתור ההתישבות של הסוכנות.
הבעתי דעתי בחיוב.

ב-10:50 סלמן סירני מתל-אביב, שהכל סוכן לסידור סחנות הנוער,
אולם יש עיכוב מצד מחלקת העליה בהספקת האותלים.
הבטחתי לסדר דבר זה.

ב-11:00 באה אצלי משלחת נשים: ויצ'ו, אגודה לשיווי זכויות,
ארגון אמהות עובדות, הרסה, מחלקת הפועלות של פועצת פועלי יר-ם, פועצת
הפועלות של "הפועל המזרחי". הן מטפלות בסידור ההתייבויות לשימוש בתוצרת
הארץ והן דורשות פיקוח מהסוכנות. כל עובדי המוסדות האחרים: אפ"ב,
האוניברסיטה, הקהק"ל, הועד הלאומי כבר התייבבו על שימוש בתוצרת הארץ,
מלבד פקידי הסוכנות מתוך הפרעות תכניות במשרד, לפי דבריהן. הן דורשות
קביעת "שולחן ערוך" בנוגע לשימוש בתוצרת הארץ ובאיזה תנאים אפשר להשתמש
בתוצרת לא יהודית.

הזהרתי אותן מקנאות שאינה מסוגלת בטאקט ושכל ישר. לא יתכן
לאסור קניית בגנות כסאין בשוק בגנה עברית.
ביררתי אחרי המניסה עם אייזנברג את סידור ההתייבויות של
עובדי הסוכנות בענין תוצרת הארץ.

אייזנברג מסר לי שחברות האניות מתחילות להתחרות בהוזלת שכר
הנסיעה בקשר עם הקונגרס. "אדריאטיקה" מוכנה לתת הנחה ב-40% אם
הסוכנות תתן תעודה לנוסע שהוא נוסע לקונגרס.
הבעתי התנגדותי למתן תעודות אלו לנוסעים, שאין הקונגרס זקוק
להם. אין אנו מעוניינים בהוזלת הנסיעה מן הארץ לאו"ל.

מ.ט.מ.

קבלתי מבר-כוכבא דו"ח מענין על התפתחות עבודת הים.

בסוף 1938 הגיע מספר העובדים היהודים במסלי חיפה ותל-אביב למעלה מ-2,200, שכר עבודתם השנתי הוא בערך 150,000 לא"י. בסוף 1936 היה מספר העובדים היהודים במסלים פחות מ-500 איש. מתפתח יפה הנמל בתל-אביב. מיסוד הנמל במאי 1936 עד סוף שנת 1936 עגנו בנמל 116 אניות, במשך שנת 1937 - 535, במשך שנת 1938 - 818. תנועת הסחורות בשנת 1936 עלתה עד 30,000 טון, בשנת 1937 - 125,000 טון, בשנת 1938 - 195,000 טון, במשך חמשת החדשים הראשונים של שנת 1939 עד 110,000 טון, לעומת 68,000 טון בתקופה זו בשנת 1938.

מספר העובדים בנמל תל-אביב הגיע עכשיו ל-1,000 איש, לעומת 640 בשנת 1937. שכר העבודה ששולם להם במשך שנת 1938 הגיע לסך 70,000 לא"י. בסוף 1938 הגיע מספר העובדים היהודים בנמל חיפה למעלה מ-1,000 איש לעומת 700 בסוף שנת 1937. היהודים מהווים יותר מהחצי במספר הכללי של עובדי נמל חיפה, ביניהם 250 באווירים, 50 ספנים, 150 סבלים, סכס של הממשלה, 700 סבלים בעבודות פרטיות, (150 סבלים לפי חוזה בין חברת "סולל בונה" ובין הממשלה לסבלות הסכס).

בעונת 1938/1939 הוטענו על ידי פועלים יהודים בנמל חיפה כ-8 מיליון תיבות פרי הדר, לעומת 5 מיליון בעונה החולפת. בנמל תל-אביב הוטענו בשנה זו 2,000,000 תיבות לעומת מיליון בעונה הקודמת. בשנה האחרונה הוכנסו בנמל חיפה עובדים יהודים גם לעבודת פריקת הזחם, שהיתה קודם כולה בידי פועלים מצריים.

במידה שהתפתחות בנמל תל-אביב משביעה רצון, בה במידה מעורר

דאגה הציגור בנמל חיפה.

הנסיה לריכוז העליה בתל-אביב, אם כי היא מובנת, יש בה סכנה פוליטית. תנועת העולים בתל-אביב החלה באפריל שנת 1938 ועד סוף השנה הגיע המספר של העולים עד ל-16,570. במחצית הראשונה של שנת 1939 הגיע המספר ל-10,600. מספרים שהסכום הכללי של הנוסעים דרך נמל תל-אביב הגיע השנה ל-25,000.

במחצית הראשונה של שנת 1939 עגנו בנמל תל-אביב 522 אניות.

חשומתה ההולנדית ג. פ. גיהוף כבר הגיש את תכניתו להרחבת נמל

תל-אביב לצד צפון עד פי הירקון, כ-600 מטר צפונית משובר הגלים הצפוני.

ההרחבה - לפי הערכתו - תעלה ל-150,000 פונט.